

«حوالی کتاب»

به شبکه تهران رسید

هفته کتاب و کتابخوانی بهانه‌ای است تا موضوعات کتابی بیشتر مورد توجه قرار گیرد. رادیو و تلویزیون هم تلاش می‌کند به مناسبت این هفته، برنامه‌های متنوعی را روانه آنتن کند. یکی از ماموریت‌هایی که رسانه ملی برای دوران تحول دارد، این است که رسانه مطالعه و میزان اقبال مخاطبان به سمت کتاب و کتابخوانی بیشتر از قبل شود.

ویژه‌برنامه زنده «حوالی کتاب» همزمان با شروع سی‌ویکمین

دوره هفته کتاب از امروز ۲۳ آبان به مدت یک هفته هر روز ساعت ۱۵ و ۳۰ دقیقه تقدیم نگاه مخاطبان شبکه تهران می‌شود. این ویژه‌برنامه از استودیوی شبکه کتاب با اجرای مرتضی پرنیان به مدت ۳۰ دقیقه به رویدادهای مهم فرهنگی هفته‌کتاب می‌پردازد.

این ویژه‌برنامه «آینده خواندنی‌است» با بخش‌های متنوع فرهنگی مانند گفت‌وگو با اهالی کتاب (نویسندگان، ناشران،

طراحی فیلمنامه در کل دنیا و کشورهایی که در صنعت فیلمسازی و سریال‌سازی خیلی پردرآمدند براساس گسترش شخصیت‌ها و خط‌های قصه است، یعنی در هیچ سریالی در دنیا یک خط قصه واحد نمی‌بینید. در این صورت تماشاگر با شخصیت‌هایی که دوست دارد همراه می‌شود و سریال سلایق گوناگون را دربرمی‌گیرد. اگر این داستان‌ها رنجبیار به هم وصل شود و به خط اصلی قصه برسد، نویسنده کارش را درست انجام داده و اگر غیر از این باشد بر اساس ساختمان قصه پیش نرفته است. این نوع قصه‌ها یک تعریف و ساختار دارد و حتما باید برای تماشاگر معما درست می‌کرد. از خصوصیات این ژانر است که قصه پیچیده و تعلیق داشته باشد، ولی حتما در جایی از قصه پاسخ معماها به مخاطب داده می‌شود. تماشاگر باید تمام قسمت‌های این نوع سریال‌ها را دنبال کند و اگر یک قسمت را دنبال نکند خیلی از کدها، ماجراها و حلقه‌های مفقوده را از دست می‌دهد.

این تمهیدی است که مخاطبان را مجبور می‌کنیم همه قسمت‌های سریال را ببینند. واقعا بر اساس اصول قواعد ژانر پیش‌رفته است. تمام رخ مولودرام خانوادگی، امنیت بود و تقریبا هیچ بخش اکشنی نداشت. اتفاق در بستر خانواده می‌افتاد؛ خانواده واگرای که بعدا همگرا شدند و به هم رسیدند. در محرمانه خیلی‌ها فکر می‌کنند برآوردی ویژه داشتیم؛ در صورتی که برآورد کار ما مسایو با تمام سریال‌های معمولی و الفی است که در سیمافیلیم ساخته می‌شود. اگر ۳۰-۲۰ سریال معمولی که طی این چند سال را فهرست کنید، می‌بینید برآوردها دقیقا به یک اندازه است. ممکن است یک سریال ۱۰ لوکیشن با سه بازیگر داشته‌باشد و یک سریال مثل محرمانه بیش از ۱۰۰۰ لوکیشن با ۲۰۰ بازیگر دارد اما برآوردشان یکسان است. اگر صحنه‌های باشکوتر، صحنه‌های اکشن، اتفاقات خاص و لوکیشن‌های گوناگون داریم، از خودمان گذشتیم و برای تماشاگر ارزش قائل شدیم. تهیه‌کننده‌کار، آقای سیدرامین موسوی از خودگذشتگی کرد. ایشان تمام شرایط را فراهم کرد تا من بتوانم به عنوان کارگردان اثری را که دوست دارم، بسازم. مثل آقای محمدرضا تخت‌کشیان که در سریال «بوی باران» تمام شرایط حرفه‌ای را برای من فراهم کرد تا نتیجه قابل قبول و درخشان شود. حضور تهیه‌کننده‌ای که همراه باشد و شرایط ایده‌آل را برای ساخت اثر فراهم کند، از نکات بسیار مهم و الزامی هر اثر نمایشی است. بعضی از سریال‌ها که در تلویزیون ساخته می‌شود، به مراتب کیفیت خیلی بهتری از سریال‌هایی دارد که در پلتفرم‌ها ساخته می‌شود. هر کس می‌تواند نظر فقط چند بازیگر مورد توجه‌تر دعوت می‌کند و با آنها کار را جلو می‌برد. در صورتی که هیچ چیز براساس اصول ژانر و ساختار

نیست. باید سکانس‌ها و پلان‌های کارهای موفق تلویزیون و حتی محرمانه را با ۱۰ اثر الان پلتفرم مقایسه کنیم تا ببینیم برای کدام یک زحمت بیشتری کشیده شده‌است. ما در همین سریال محرمانه تصاویر مهیج و اکشنی از عملیات‌ها داشتیم که با توجه به زمان کمی که برای ساخت سریال در نظر گرفته می‌شود، باید مدیریت‌شده پیش می‌رفتم. آثار پلتفرم‌ها و سینما نسبتا زمان بیشتری دارد. این نشان می‌دهد گروهی که در تلویزیون کار می‌کنند متبحر و باتجربه هستند. بایستی این‌طور مقایسه کرد. هر کس می‌تواند نظر دهد و قابل احترام است. ولی باید با عدالت، نقاط قوت و ضعف یک اثر را نقد کنند. باید دید با چه بودجه‌ای و در چه شرایطی کار جمع شده و مخاطب چقدر از سریال رضایت دارد. درباره مخاطب تلویزیون صحبت

پیشتر کارگردان سریال‌هایی با مضامین اجتماعی بودید مثل تکیه بر یاد، شاید برای شما هم اتفاق بیفتد و... اما در کارهای اخیرتان مثل «تمام رخ» و محرمانه سراغ موضوع امنیت ویژه در حوزه سلامت رفتید. مسیر تازه‌ای که برای خودتان باز کردید با چه هدفی است و آیا پس از این می‌خواهید در این ژانر کار کنید؟

ژانر معمایی در دنیا چه برای فیلمسازان و چه برای مخاطب جزو گونه‌های پرطرفدار است، چون کلی ماجرا و حادثه را می‌توانید در این ژانر به تصویر بکشید. اگر این روزها آثار مولودرام قصه خیلی متفاوتی داشته باشد، می‌تواند تماشاگری را که مایه ازای آن را ندیده یا کمتر دیده باشد به وجد بیاورد. به همین علت طی این سال‌ها بسیاری از فیلمسازان به سمت ژانر پلیسی، معمایی و جنایی می‌روند. دلیل دیگر این‌است که ژانر مورد اشاره برای مخاطب طرح سؤال و معما می‌کند و به همین دلیل جذاب است. مخاطب با اثری روبه‌رو می‌شود که برایش ایجاد سؤال می‌کند و به دنبال پاسخ‌ها و مهره‌های گمشده آن اثر می‌گردد. البته خودم هنوز آثار اجتماعی را دوست دارم. به عنوان فیلمساز ساختن آثار اجتماعی جزو دغدغه‌هایم است. همیشه دوست داشتم قدمی در این راه بردارم. تولیداتی درباره مواد مخدر یا فقر و طلاق ساختم و دغدغه‌ام بوده که شاید بتوانم تلنگری بزنم.

موضوع مشترک تمام رخ و محرمانه، امنیت و حوزه سلامت و مافیای داروست. پیشتر در سریال شیوع هم به موضوع همه‌گیری یک ویروس پرداخته بودید. چه دغدغه‌ای در این حوزه دارید؟

چند سال پیش با علیرضا کاظمی پور سریال «شیوع» را طراحی کردیم و ساختیم اما آن اثر با وجود بازیگران حرفه‌ای به دلیل بودجه کم در شرایط خاصی ساخته شد. مسأله مافیای دارو خیلی برایم مهم است. چند ماه پیش پدرم بر اثر سرطان درگذشت. در مدت بیماری ایشان، کمبود دارو و مافیای دارو را به چشم دیدم و ساعت‌ها و روزها به دنبال داروهای خاص می‌گشتم. وقتی مایه‌آزایش را در زندگی روزمره دیدم، مشکل را بیشتر درک کردم. در بیمارستان‌ها و مراکزی که می‌رفتم، دردی را که این افراد می‌کشیدند به چشم دیدم و متوجه شدم برخی از این موضوع سوءاستفاده می‌کنند تا به پول بیشتری برسند. به همین دلیل این موضوع یکی از مهم‌ترین دغدغه‌هایم شد. وظیفه داریم بخشی از مشکلات معیشتی و مشکلات مربوط به سلامت مردم را به تصویر بکشیم. نمی‌گویم کارگردان بزرگی هستم اما صرفا کارهای مفرح و سرگرم کننده مورد علاقه‌ام نبوده و کارهای عمیق و تاثیرگذار برایم مهم است و به همین دلیل همیشه در این عرصه گام برداشته‌ام.

این سریال نسبت به تمام رخ یک سروگردن بالاتر است. مخصوصا این که بخش امنیتی‌اش خیلی بهتر شکل گرفته و با ویدئو پیرتر از آب درآمده‌است. ولی نکته‌ای که وجود دارد این است که گویی می‌خواستید نگاهی جامع به شرایط کرونا داشته باشید و اثری مرجع در مورد شرایط بخش‌های مختلف جامعه در زمان کرونا بسازید اما پرداختن به تمام ابعاد کنار هم کار شما را مطمئنا سخت‌تر کرده و هم شاید قدری تمرکز را از مخاطب برای پیگیری یک قصه گرفته است. نگاه خودتان چیست؟ از اول می‌خواستید این تعداد داستانک داشته باشید؟

مجموعه محرمانه به کارگردانی محمود معظمی و تهیه کنندگی رامین موسوی ملکی، این شب‌ها

از شبکه‌سه پخش می‌شود که موضوع آن ساخت واکسن کروناست و اتفاقاتی رخ می‌دهد که پای ماموران امنیتی به وسط کشیده می‌شود. البته مسأله کرونا، اتفاقات پیرامون آن و رسیدن به واکسن این بیماری، دارای جذابیت ذاتی دراماتیک است. حضور قهرمان و ضد قهرمان،

فراز و نشیب‌ها و ... مواردی است که توجه مخاطبان را جلب می‌کند، زیرا بیننده به دنبال قهرمان است؛

شخصیت‌هایی که در ذهن بمانند و ماندگار شوند. سریال محرمانه روایتی از دانشمندان ایرانی است که برای مطالعه و تحقیق درباره گسترش بیماری‌های ناشناخته به آفریقا سفر می‌کنند. در اصل داستان به زمان شیوع روزهای اولیه کرونا اشاره دارد که دانشمندان ایرانی برای کشف و ساختن واکسن چه اتفاقاتی را پشت سر گذاشته‌اند. محرمانه همچون دیگر آثار این کارگردان براساس الگویی مشخص جلو می‌رود. علاوه بر آن با شروع سریال با شخصیت‌هایی روبه‌رو می‌شویم که در ادامه متوجه خواهیم شد شخصیت‌ها به‌واسطه نخ

تسیج با هم در ارتباط هستند. از سوی دیگر یکی از ارکان مهم در آثار امنیتی و پلیسی ایجاد هیجان و بالا بردن ریتم اثر است. محرمانه به‌واسطه استفاده از موسیقی و تله‌های لانگ‌شات سعی کرده قوت و انرژی کار را افزایش دهد تا به جذابیت‌های اثر اضافه کند. همچنین سازندگان این مجموعه سعی کردند در قصه به مباحثی همچون مافیای قاچاق دارو هم بپردازند و دغدغه‌ها و مطالبات مردم که برای تهیه دارو با چه مشکلاتی دست و پنجه نرم می‌کنند را مطرح کنند؛ چرا که مشکلات حوزه سلامت بسیار زیاد است و هر چقدر سازندگان آثار نمایشی به چنین موضوعاتی بپردازند باز هم در این حوزه حرف برای گفتن زیاد است. بنابراین سازندگان سریال تلویزیونی محرمانه به سهم خودشان تلاش داشتند تا مباحث مهم و مافیای قاچاق دارو را برای مخاطب شفاف سازی کنند تا سریال صرفا تم سرگرم کننده‌ی برای بینندگان نداشته باشد، بلکه برای‌شان تاثیرگذار و آگاهی‌بخش هم باشد. از همین‌رو در یکی از روزهای پاییزی میزبان محمود معظمی، کارگردان‌ها سریال قدیم تا بیشتر از جزئیات سریال بدانیم. معظمی از آن دست کارگردان‌هایی است که با سعه صدر پاسخگوی سئوالات ما پیرامون ضرباهنگ و ریتم در موضوع قاچاق دارو، شخصیت پردازی‌ها و... شد. او تا به امروز مجموعه‌هایی در ژانر اجتماعی، امنیتی و ... ساخته است. مصاحبه ما را با او در ارتباط با سریال محرمانه بخوانید.

فاطمه عودباشی
نوشین مجلسی
گروه رسانه

در گفت‌وگوی «جام جم»

سفر «محرمانه»

در شروع، نویسنده مخالفت کرد. ولی بعد که آماده شد استقبال خوبی داشت. اگر یک سریال با ریتمی که قسمت یک داشت طراحی شود، کار بسیار سخت، سنگین و پرهزینه می‌شود. پس اول باید بودجه اثر را تعریف کرد، البته شدنی است همان‌طور که ما این کار را کردیم. اگر این‌طور پیش می‌رفتیم ۲۴ تا ۳۰ اثر با ضرباهنگ سریع آماده می‌کردیم اما نیاز به حمایت مالی و بودجه بیشتری داشتیم، نکته دیگر این است که در تلویزیون با طیف وسیع مخاطبان مواجه هستیم که بسیاری از آنها بخش‌های مولودرام و خانوادگی را بیشتر دوست دارند. شاید برای یک خانم و آقای میانسال صحنه‌های اکشن و مهیج جذاب نباشد و ارتباط مادر و پسر یا ارتباط یک خانواده با خانواده دیگر یا چالش‌هایی که در خانواده به وجود می‌آید، برایش جذابیت داشته‌باشد. به همین خاطر مجبوریم خیلی از سلایق را در نظر بگیریم. بخش خرید میمون‌ها و ویلتاتورها واقعی بود و برای نشان دادن واقعیت، تمایل داشتیم آن را نشان دهیم. همچنین نمایش حضور در کشورهای مختلف به لحاظ تنوعی بصری برای مخاطبان جالب بود. در واقع اتفاقات عجیبی در راه تولید واکسن رخ داده بود که ما بخشی از آن را نشان دادیم. این قضیه جدی و مورد تهاجم دشمن و موساد بوده است.

کلیدواژه تبیین برای مخاطب که این روزها استفاده می‌شود. در سریال شما رخ داده است و سریال تلویزیونی محرمانه برای مردم جنبه آگاهی‌بخشی دارد. از این جهت و هم به لحاظ پرداخت جامع به وجه مختلف قصه می‌توان آن را الگوی سریال سازی در تلویزیون قلمداد کرد. فکر کنم تا حدود زیادی آگاهی‌بخشی داشتیم؛ یعنی تا جایی که به شعار و نصیحت تبدیل نشود ما انجام دادیم و در لایه‌های زیرین متن قصه سعی کردیم این اتفاق بیفتد. امیدوارم به اندازه کافی اتفاق افتاده باشد.

مروجان کتاب و... معرفی تازه‌های کتاب، گزارش از فعالیت هفته‌کتاب در کشور و... تماشایی می‌شود. ترویج فرهنگ کتابخوانی و مطالعه یکی از اهداف این برنامه فرهنگی است که در هشت قسمت به طور همزمان از شبکه تهران و شبکه اینترنتی کتاب پخش می‌شود. همچنین ویژه‌برنامه زنده «حوالی کتاب» یک مسابقه برخط برای مخاطبان این برنامه در نظر گرفته‌است.

می‌کنیم که نگه داشتن آن پای تلویزیون کار بسیار دشواری است؛ حتی اگر ۳۰-۲۰ سال تجربه فیلمسازی و تهیه‌کنندگی داشته‌باشید، سخت‌است بتوانید بسیاری از سلایق را پای تلویزیون راضی نگه دارید. در پلتفرم‌ها قصه‌ای دارید که به خاطر عبور از خط قرمزها ۵۰ درصد راه را رفتید یا از لحاظ بصری فضایی به وجود می‌آورد که تماشاگر به راحتی می‌تواند با آن ارتباط برقرار کند. ۵۰ درصد بعدی هم عوامل دیگری است که کمک می‌کند اما باز هم خیلی از این کارها به درصد بالایی از بیننده و رضایت مخاطب نمی‌رسند. ما عجله ساخته می‌شوند تا صرفا تماشاگر هزینه‌کند و ببیند. در حالی‌که رسالت فیلمساز این است که تا تمام توانش بهترین و ارزشمندترین اثرش را به مخاطب عرضه کند.

نقدی که در این روزها نسبت به محرمانه مطرح می‌شود درباره ریتم و ضرباهنگ سریال است که اوایل تندتر بود و بعد آرام‌تر شد. مثلا همه مراحل مربوط به خرید

میمون‌ها و ورودشان به سازمان نشان داده‌شد. در صورتی که برخی از این سکانس‌ها کارکردی چندانی در قصه ندارند، مگر این‌که باعزمی از میمون‌ها می‌دیدیم و به این طریق قصه شیرین‌تر می‌شد. قصه شروع سریعی داشت به دلیل این‌که چهار قسمت اول قصه را به یک قسمت تبدیل و چند بار بازنویسی کردیم. محرمانه یک قصه معمایی-جنایی با ضرباهنگ بالاست. به طور کی معتقدم قسمت‌های اول سریال مخاطب را پای قصه نگه می‌دارد و مخاطب تصمیم می‌گیرد با دیدن این قسمت‌ها سریال را دنبال کند یا نه. باوجود مخالفت دوستان سه قسمت اول را تلقیق کردم تا ضرباهنگ تندتر و مخاطب با قصه همراه شود.

نویسنده سریال با این تلفیق موافق بود؟

دریچه

روایتگری به شیوه جلالی تبار

سریال محرمانه با راز و رمزی که در روایت خود مطرح کرده، شخصیت یک خبرنگار را هم برای پیشبرد این رمز و رازها در قصه قرار داده است. علیرضا جلالی تبار در سریال محرمانه نقش کامران را بازی می‌کند که به دنبال سرنخی از فروش داروها در بازار قاچاق و کشور همسایه است. شخصیت کامران تلاش می‌کند برای این‌که ردی از قاچاق دارو پیدا کند دست به کارهای خطرناکی بزند. ویژگی بازی علیرضا جلالی تبار را باید در بازی و جدیتی دانست که در کنار تسلط بر نقشش دارد. او پیش از این هم در آثاری مثل سرجوخه، ترور خاموش و سارق روح بازی کرده بود که بیشترشان از یک طیف سریال‌های تلویزیونی بودند. محرمانه حالا با روایت دست اولی که از پشت پرده مانع تزاری برای تولید واکسن ایرانی به نمایش گذاشته، توانسته مخاطبان زیادی را به سمت خود بکشد. جلالی تبار در نقش کامران، هم جدیت لازم برای نمایش پیگیری‌های یک خبرنگار را نشان می‌دهد و هم در قامت یک پدر، بازی درستی در نمایش بحران خانواده‌ها در دوران کرونا دارد.

فرماندهی به نام کاظم

علیرام نورایی در سریال محرمانه نقش کاظم را به عهده دارد. کاظم از شخصیت‌های اصلی و مثبت قصه و از فرماندهان نیروهای امنیتی است که بیشتر عملیات‌ها با نظر او پیش می‌رود. کنار این بازیگر چهره‌هایی نظیر رحیم نوروزی، امیرمحمد زند، پویان گنجی و ... حضور دارند. نورایی تا به امروز در چند اثر تلویزیونی نقش مامور امنیتی را بازی کرده است.

کد QR را اسکن کنید

نقش

عروس از جان گذشته

الهام طهموری، بازیگر نقش مریم (پرستار و تازه عروس از جان گذشته) سریال «محرمانه» است. این بازیگر را پیش از این در آثاری همچون پرگار، وارث و... دیده‌ایم. طهموری در گفت‌وگو با جام‌جم تصریح کرد: بخش‌هایی از این سریال که در آن ایفای نقش داشتم درمورد کروناست، همیشه دلم می‌خواست در این مدت، کاری که از دستم برمی‌آید برای قدردانی از پرستاران و کادر درمان که در آن زمان واقعا زحمت کشیدند و از جان مایه گذاشتند، انجام دهم. هرچند نقش بلندی نیست اما شخصیت خیلی مهمی در قصه دارد. این بازیگر عنوان کرد: کاراکترهای نمایشی با همدیگر متفاوت هستند، چون اساسا هیچ دو آدمی شبیه هم نیستند. از خودگذشتگی این شخصیت برایم خیلی جذاب بود، چون می‌بینیم که او در شرایط مهمی از زندگی‌اش به سر می‌برد و هرکس جای او بود بیشتر به خودش اهمیت می‌داد. شخصیتی که در زندگی این آدم خیلی مهم است، همسر اوست. طهموری بیان کرد: این نقش را حامد احمد جو، همسر خودم بازی کرد. یکی از جذابیت‌های این نقش برایم بازی کردن مقابل همسر بود.

